

Turprogram efterår 2016

Livet på lavt vand i Kertinge Nor

Dato: Onsdag den 7. september 2016
Tid: Kl. 18.00 - ca kl. 21.00
Mødested: Munkebo Sejl- og Roklub. Syvstjernen 28
Turguide: Biolog Gorm Rønved Larsen (*Desværre død i 2017*)

Historien om naturtilstanden i Kertinge Nor er en succeshistorie. I dag er ålegræs - som indikerer gode vandforhold - en almindeligt forekommende plante i Noret. Men det har ikke altid været tilfældet, da der tidligere var en betydelig udledning af spildevand fra Munkebo og Kerteminde. Spildevandet forurenede fjorden med næringsstoffer, der resulterede i et yderst begrænset dyre- og planteliv i Noret. Ved udgangen af 1989 blev af tilførslen af kvælstof og fosfor reduceret drastisk, fordi spildevandsudledningerne fra Munkebo og Kerteminde blev standset. Dermed skulle man tro, at Noret gik bedre tider i møde. Men i 1992 kollapsede fjordens økosystem. Store dele af ålegræsfloraen forsvandt, og tykke trådalge-måtter kom i stedet. Resultatet var, at fjorden led af et voldsomt iltsvind. En undersøgelse foretaget af Miljøministeriet viste, at fjordbundens sediment rummede et magasin af næringsstoffer, som var blevet opbygget under spildevandsudledningerne. Dele af dette næringsstoflager blev nærmest som et bøvs frigjort i 1992 og bevirkede en massiv intern forurening af fjordvandet. Forureningen gav anledning til masseforekomst af planktonalger, som kvalte store dele af bundens plante- og dyreliv.

Nu mere end 30 år senere kan man se langtidseffekterne af spildevandsafskæringen, og hvordan livet i Noret har udviklet sig. Det har vist sig at være en kæmpe succes. Noret er igen blevet mere klarvandet, og ålegræsset er under gendannelse, og der er genindvandret et spændende og mangfoldigt dyre - og planteliv. I kombination med usædvanlig klart vand, utallige små vandmænd samt tætte bestande af bundlevende søpunge i Kertinge Nor gør det området interessant at undersøge for livet på lavt vand. Vi medbringer forskelligt udstyr, så man kan komme en tur ud i vandet og se nærmere på det fantastiske liv i Fjorden. Til dem der foretrækker fast land under fødderne medbringer vi også nogle akvarier og spande, så dyre- og plantelivet kan iagttages tørskoet.

Vores guide Gorm Rønved Larsen deltog i Miljøministeriets første undersøgelser af afskæringen af spildevandets betydning for livet i Noret og har fulgt udviklingen tæt siden. Gorm vil fortælle om udviklingen og det spændende dyre og planteliv, der er genindvandret.